

VARNOSTNI LIST

Izdelek:
GIPS RETARD

Stran 1 od 5
Št. izdaje: 2
Datum izdaje: 05.06.2003
Dat. prve izd.: Januar 2001

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

Identifikacija snovi ali pripravka:

GIPS RETARD

Uporaba snovi ali pripravka:

Dodatek za podaljšanje časa vezanja gipsnih mas.

Proizvajalec:

TKK Proizvodnja kemičnih izdelkov, Srpenica ob Soči d.d.
Srpenica 1, 5224 Srpenica
Slovenija

Tel.: +386 (0)5 384 13 01
Fax: +386 (0)5 384 13 90, +386 (0)5 384 13 91
e-mail: tkk@siol.net

Telefon za nujne primere:

- Posvetovati se z osebnim ali dežurnim zdravnikom.
- V primeru življenjske ogroženosti poklicati **112**.

2. SESTAVA S PODATKI O NEVARNIH SESTAVINAH

Nevarne sestavine:

Kemijsko ime	EC število	CAS število	INDEKS št.	Konc. (ut.%)	Simbol	R-stavki
Citronska kislina	201-069-1	77-92-9		≤ 30	Xi	36

Opomba: za pomen R-stavkov glej poglavje 16.

3. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH

Glavne nevarnosti:

Glede na sestavo pripravek se pripravek razvršča kot dražilen.

- Draži oči.

Druge nevarne lastnosti:

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

Nujni osnovni in posebni ukrepi za prvo pomoč na mestu nezgode:

- Pri vdihavanju: Prizadeto osebo prenesti na svež zrak. Če simptomi ne prenehajo, poiskati zdravniško pomoč.
- Pri stiku s kožo: Onesnaženo obleko takoj odstraniti. Prizadete dele kože sprati z obilo vode. Če draženje ne preneha, se posvetovati z zdravnikom.
- Pri stiku z očmi: Oči takoj sprati z obilo vode, najmanj 15 min, veke držati odprte s pomočjo palca in kazalca. Posvetovati se z zdravnikom.
- Pri zaužitju: **Ne izzivati** bruhanja. Spiti kozarec vode, če je potrebno, poiskati zdravniško pomoč.

VARNOSTNI LIST

Izdelek:
GIPS RETARD

Stran 2 od 5

Št. izdaje: 2

Datum izdaje: 05.06.2003

Dat. prve izd.: Januar 2001

Priporočena posebna oprema za prvo pomoč:

Priporočila za zdravnika:

Preventivni ukrepi na delovnem mestu za učinkovito izvajanje prve pomoči:

5. UKREPI OB POŽARU

Primerna gasilna sredstva:

Pripravek ne gori in v slučaju požara ne predstavlja posebne nevarnosti. Uporabiti gasila, ki so primerna za gašenje kemikalij/snovi v okolici.

Neprimerna gasilna sredstva:

Niso znana.

Posebne nevarnosti pri požaru:

Pri gorenju nastaja dim, ki lahko vsebuje ogljikove okside.

Posebni ukrepi pri gašenju:

Posode izpostavljene požaru hladiti z razpršeno vodo. Preprečiti iztekanje gasilne vode v kanalizacijo ali vodotoke.

Posebna varovalna oprema za gasilce:

Nositi neodvisni dihalni aparat in zaščitno obleko.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

Osebnostni varnostni ukrepi:

Preprečiti stik z očmi in kožo. Upoštevati navodila iz točk 7 in 8.

Okoljevarstveni ukrepi:

Ni posebnih ukrepov.

Postopki čiščenja:

Razsuto snov mehansko pobrati ali posesati v za to namenjene posebne posode ter odstraniti. Ostanke sprati z veliko količino vode.

Glej točko 13.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO/PRIpravkom IN SKLADIŠČENJE

Ravnanje:

Preprečiti prašenje. Izogibati se stika s kožo in očmi. Izogibati se vdihavanju prahu.

Skladiščenje:

Skladiščiti v tesno zaprti embalaži na suhem in zračnem prostoru. Skladiščiti ločeno od močnih oksidantov in baz.

Spoštovati Pravilnik o sanitarno tehničnih pogojih za promet oziroma proizvodnjo nevarnih kemikalij.

Specifična uporaba:

Posebni delovni pogoji niso potrebni. Med delom je prepovedano piti, jesti in kaditi.

Spoštovati dobro industrijsko prakso in splošna navodila za delo s kemikalijami.

Po končanem delu roke si temeljito umiti z vodo in milom.

VARNOSTNI LIST

Izdelek:
GIPS RETARD

Stran 3 od 5

Št. izdaje: 2

Datum izdaje: 05.06.2003

Dat. prve izd.: Januar 2001

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO/VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Mejne vrednosti izpostavljanja:

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu.

Ne vsebuje snovi z omejenimi MDK.

Ime kemikalije	CAS število	Razvrstitev	MDK	
			mg/m ³	ml/m ³ (ppm)

Nadzor nad izpostavljenostjo:

- **Nadzor nad izpostavljenostjo na delovnem mestu:**
 - Tehnični varovalni ukrepi:** Zagotoviti ustrezno prezračevanje.
 - Osebna varovalna oprema:**
 - **Zaščita dihal:** Ni potrebna.
 - **Zaščita rok:** Nositi zaščitne rokavice.
 - **Zaščita oči:** Nositi zaščitna očala.
 - **Zaščita kože:** Nositi delovno obleko.
- **Kontrola izpostavljenosti okolja:**

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

Splošni podatki:

- Agregatno stanje: Trdno - prah
- Barva: Bela
- Vonj: Brez vonja

Podatki pomembni za zdravje, varnost in okolje:

- pH (1% raztopina): 5.5 – 6.0
- Vrelišče: n.a.
- Tališče: n.a.
- Vnetišče: Ni vnetljivo.
- Oksidativne lastnosti: n.a.
- Nasipna teža: 10400 g/dm³
- Topnost v vodi: Delno topno.

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

Pogoji, ki se jim je treba izogniti:

Pripravek je stabilen pri normalnih pogojih uporabe in skladiščenja, glej točko 7.

Nezdružljive snovi:

Oksidirajoči agenti in močne baze.

Nevarni produkti razkroja:

Glej točko 5.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Akutna strupenost:

Pripravek ni bil preskušan. Glede na naše izkušnje in znanje ne povzroča škodljivih vplivov na zdravje.

VARNOSTNI LIST

Izdelek:
GIPS RETARD

Stran 4 od 5

Št. izdaje: 2

Datum izdaje: 05.06.2003

Dat. prve izd.: Januar 2001

Primarno draženje:

- Stik s kožo: Rahlo draži.
- Stik z očmi: Draži.

Simptomi takojšnjih/zapoznelih učinkov:

Dolgoročni učinki:

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI:

Ekotoksikologija:

Pripravek ni bil preskušan.

Giblјivost:

Razgradljivost:

Akumulacija:

Drugi za okolje neugodni učinki:

- Preprečiti onesnaženje vodnih virov in podtalnice. Preprečiti onesnaženje kanalizacije.
- Preprečiti odlaganje v naravi.

13. ODSTRANJEVANJE

Odstranjevanje snovi/pripravka:

Ne odstranjevati z gospodinjskimi odpadki. Odlagati na posebnih urejenih deponijah. Odpadke hraniti v posebnih posodah in jih odstraniti v skladu s Pravilnikom o ravnanju z odpadki.

Odstranjevanje embalaže:

Embalažo popolnoma izprazniti in odstraniti na enak način kot produkt. Spoštovati Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.

14. TRANSPORTNI PODATKI

S stališča transportne zakonodaje, se pripravek ne uvršča kot nevaren za transport in se prevaža brez omejitev.

ADR / RID:

IMDG:

ICAO / IATA:

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI/PODATKI O PREDPISIH

Označevanje nevarne snovi / pripravka:

- Vsebuje: Citronska kislina
- Simboli za nevarnost: **Xi** DRAŽILNO
- R-stavki: **36** Draži oči.
- S-stavki: **24/25** Preprečiti stik s kožo in očmi.
26 Če pride v oči takoj, izpirati z obilo vode in poiskati zdravniško pomoč.

VARNOSTNI LIST

Izdelek:
GIPS RETARD

Stran 5 od 5

Št. izdaje: 2

Datum izdaje: 05.06.2003

Dat. prve izd.: Januar 2001

Slovenski predpisi:

- Zakon o kemikalijah (Ur.l.RS, št. 36/99)
- Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi / pripravkov (Ur.l.RS, št. 101/02)

Drugi pomembni slovenski predpisi:

- Zakon o varstvu okolja
- Zakon o varovanju voda
- Evropski sporazum o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga – ADR (Ur.l.RS, št. 9/03)

Predpisi drugih držav:

- Direktiva 92/32/EC
- Direktiva 1999/45/EC

16. DRUGE INFORMACIJE

Pomen stavkov R iz poglavja 2:

- 36 Draži oči.

Viri za izdelavo slovenskega varnostnega lista:

- Originalni varnostni listi surovin.

Druge informacije, pomembne za varnost uporabnika, ohranitev zdravja in varstvo okolja:

Zaporedna št. slovenske izdaje varnostnega lista in glavne spremembe:

- Izdaja št. 2.
- Glavne spremembe v poglavjih: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 15

Varnostni list je pripravljen na podlagi dosegljivih informacij in služi kot osnovno navodilo za varno delo ter kot izhodišče in pomoč za pridobivanje dodatnih informacij, če so te potrebne. Uporabnik je dolžan pridobiti dodatne informacije, če glede na obseg, naravo in pogoje dela s kemikalijo podatki iz varnostnega lista v njegovem primeru ne zadoščajo. Uporabnik je prav tako dolžan proučiti vse veljavne predpise, s tem v zvezi in ravnati v skladu z njimi (npr. s področja varnosti in zdravja pri delu, odpadkov, skladiščenja, prevoza, ipd.). Pravna ali fizična oseba, ki daje kemikalijo v promet v Republiki Sloveniji, ne odgovarja za morebitno nepravilno uporabo kemikalije in nastale posledice. Varnostni list tudi ne predstavlja garancije za kakovost izdelka.